

Kvalitetsudvikling

Dansk Knæalloplastikregister: Højeste andel nogensinde opereret på privathospitaler

I seneste opgørelsesperiode blev en tredjedel af alle primære knæalloplastikker udført på privathospitaler.

Styregruppens medlemmer: Martin Lindberg-Larsen, Amir Pasha Attarzadeh, Svend Erik Østgaard, Daan Koppens, Anders Troelsen, Andreas Kappel, Thomas Linding Jakobsen, Lise van Brugge, Bjarke Wiegand, Troels Mark Christensen, Sanne Opstrup Villekjær, Pernille Iversen. **Interessekonflikter:** ingen

Resultat fra årsrapporten, 1. april 2021-31. marts 2022. Dansk Knæalloplastikregister fra Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP).

I opgørelsesperioden er der indberettet 9.616 primære knæalloplastikker og 933 revisioner i Danmark. 34% af de primære operationer blev udført på privathospitaler, hvilket er den højeste andel registeret og formentlig et resultat af nedlukninger på de offentlige hospitaler.

Patienter, der opereres privat, er ofte raske patienter, som får udført standardiserede operationer. Det betyder, at andelen med stor sygdomsbyrde og behov for komplekse operationer er øget på de offentlige sygehuse. Det kan afspejle sig i kvalitetsindikatorerne og bør tages i betragtning, når resultaterne vurderes.

Kvalitetsindikatorer

De aktuelle indikatorer – genindlæggelse < 30 dage, revision < 1 år, revision < 2 år og revision < 5 år efter primær knæalloplastik – er generelt opfyldt over mange år. Styregruppen har derfor vedtaget et nyt indikatorsæt, der erstatter det tidligere. Indikatorerne har dels skærpede standarder, dels er de opdelt på medial unikompartimentelle alloplastiker (UKA) og total knæalloplastik (TKA). Dette da andelen af UKA fortsat er stigende til aktuelt 26% på landsplan (Tabel 1). Stigningen har sin berettigelse i en række veldokumenterede fordele for patienterne.

For genindlæggelser ses generelt lavere andel for UKA sammenlignet med TKA. Til gengæld er revisionsraten for TKA lavere end for UKA. Man skal være påpasselig med at sammenligne i registersammenhæng, da der er tale om forskellige operationer udført på forskellige artrose-mønstre og patientkategorier.

På landsplan opfyldes alle indikatorer på nær indikator 2B (Revisionsrate første postoperative år,

UKA) og 4B (Revisionsrate 5 år postoperativt, UKA). På afdelingsniveau er der flere, der ikke opfylder indikatorerne, hvilket er naturligt, når standarderne er blevet skærpet. Det anbefales, at man nøje gennemgår egne resultater. Såfremt standarder for indikatorer vedrørende UKA ikke opfyldes, bør sammenhæng med andel udførte UKA evalueres.

Det er bekymrende, at der er afdelinger med relativ stor produktion, som udfører ganske få UKA. Det indskræpes, at disse afdelinger nøje følger deres resultater i indikatorerne, da der kan være højere risiko for revision efter UKA, når den udførte andel er lav. Styregruppen anbefaler, at oplæring af nye speciallæger også inkluderer tidlig og grundig oplæring i UKA.

Revisioner

Proteseoverlevelsen efter revisionsoperationer er væsentligt dårligere end efter primæroperationer. Efter 10 år er proteseoverlevelsen < 80% efter en førstegangsrevision sammenlignet med 93% efter en primæroperation. Særligt revisioner på baggrund af infektion er associeret med dårlig proteseoverlevelse (< 55% efter 10 år). Det bør overvejes, om disse revisioner bør henvises til færre specialiserede afdelinger, hvor den kirurgiske erfaring med revisioner er stor, og hvor samarbejder med andre specialer omkring patientforløb er etableret.

Årsrapporten har været i kommentering hos alle regioner.

Hele årsrapporten kan læses på [sundhed.dk](https://www.sundhed.dk)

(<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/planlagt-kirugi/knaealloplastikregister/>)

Tabel 1: Fakta knæalloplastik operationer 2021

<i>Antal operationer</i>	
Førstegangsoperationer i 2021*	9.616
Revisionsoperationer i 2021*	933
Førstegangsoperationer på offentlige/private hospitaler	66 % / 34 %
<i>Komplethed (indberetning)</i>	
Førstegangsoperationer	97,1 %
Revisioner	96,2 %
<i>Holdbarhed af førstegangsoperationer</i>	
Ingen revision indenfor 10 år	93 %
<i>Holdbarhed førstegangsrevisioner</i>	
Ingen revision indenfor 10 år	77 %
<i>Kvalitetsindikatorer</i>	
Genindlæggelse indenfor 30 dage	2,3 %
Testindikator 1a (TKA):	2,7 %
Testindikator 1b (UKA):	1,3 %
Revision indenfor 1 år	1,7 %
Testindikator 2a (TKA):	1,5 %
Testindikator 2b (UKA):	2,3 %
Revision indenfor 2 år	2,7 %
Testindikator 3a (TKA):	2,5 %
Testindikator 3b (UKA):	2,7 %
Revision indenfor 5 år	4,8 %
Testindikator 4a (TKA):	3,9 %
Testindikator 4b (UKA):	8,1 %
<i>Protesetyper ved førstegangsoperation</i>	
TKA (helprotese)	74 %
UKA (unikompartmentelprotese)	26 %
<i>Demografi ved førstegangsoperation</i>	
Mænd / kvinder	44 % / 56 %
Gennemsnitsalder	67,9 år
<i>Førstegangsoperation</i>	
Operationstid	62 minutter
Indlæggelsestid, TKA	1,3 overnatninger
Indlæggelsestid, UKA	1,0 overnatninger
<i>Revisionsårsager</i>	
Aseptisk løsning	19 %
Instabilitet	18 %
Infektion	17 %

* Når der skrives '2021' gøres opmærksom på at årstallet dækker indberetningsåret: 1. april 2021 til 31. marts 2022.

Tabel 1